

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Зміївського професійного енергетичного ліцею

04 вересня 2025 року

м. Слобожанське

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бохвалов Андрій Михайлович - головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Романова Анастасія Євгеніївна – регіональна координаторка по взаємодії з громадськістю.

Моніторинговий візит проводився в присутності керівниці МТП, Бикової Наталії Володимирівни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: місце тимчасового проживання на базі Зміївського професійного енергетичного ліцею.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вулиця Спортивна, буд. 22., місто Слобожанське, Чугуївський район, Харківська область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Міністерство освіти та науки України.

Керівниця МТП: Бикова Наталія.

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 28 серпня 2024 року.

Розташування

МТП розташоване в двоповерховій будівлі колишнього дитячого садка (фото 1), що знаходиться в межах доступної близькості до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема зупинки громадського транспорту (20 м), школи (50 м), центру первинної медичної допомоги (800 м), продуктових магазинів (200, 600 м) та аптек (300 м).

Наповненість

МТП розраховане на 50 осіб. Кількість людей, які проживають в МТП - 27 осіб, що становить 54% заповненості. Серед загальної кількості з них 14 жінок і 9 чоловіків, а також тут проживають 4 малолітні дитини. Серед загальної кількості 17 осіб пенсійного віку, 6 осіб, що мають підтверджений статус інвалідності.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Договір на проживання укладається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», з правилами проживання ознайомлені. МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг ВПО.

При спілкування з мешканцями МТП з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються та укладають із балансоутримувачем договір про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору.

Після спливу терміну дії договору із мешканцями договір переукладається повторно на наступні 6 місяців, якщо мешканці продовжують проживати в гуртожитку. З'ясовано, що станом на момент моніторингу МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами, таким чином мешканці за спожиті комунальні послуги не сплачують.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою з'ясовано, що будівля МТП підключена до централізованої системи електропостачання та водопостачання, а також має централізоване опалення. Система водовідведення в будівлі функціонує та підключена до загальної системи каналізації.

Гаряча вода подається як в душових, так і в кухонних приміщеннях, окрім цього в будівлі є бойлери, які подають гарячу воду на період аварійних робіт в тепломережі. Протягом 2024-2025 років за сприяння благодійних організацій усі санвузли в МТП забезпечені бойлерами для води.

В будівлі також розміщений «Пункт незламності», який забезпечує альтернативними джерелами енергії, тепла та запасом палива для обігріву на випадок масових відключень електроенергії та теплопостачання. До «Пункту незламності» підключений дизельний генератор для забезпечення потреб мешканців та відвідувачів.

Зазначене свідчить про готовність стабільного функціонування інженерних мереж на випадок перебоїв роботи централізованого постачання комунальних послуг, що відповідає критеріям життєзабезпечення МТП, зазначених в пункті 8 Постанови № 930.

Харчування

Під час спілкування з мешканцями МТП з'ясовано, що ВПО харчуються самостійно, готують їжу в приміщеннях для приготування їжі, що облаштоване на першому поверсі будівлі (фото 2). Таке приміщення оснащено двома електроплитами та духовими пічами, бойлером, холодильником загального користування, мікрохвильовками, електрочайниками, кухонною поверхнею для приготування їжі. В 2025 році в кухонному приміщенні за сприяння благодійних організацій встановлено мийку.

Санітарія та гігієна

У будівлі МТП облаштовано три загальних туалетних приміщення. Також в будівлі виділено п'ять душових кабін, з них 3 на першому поверсі та 2 на другому (фото 3).

В МТП є пральня загального користування на першому поверсі, приміщення якої буде оновлено протягом 2025 року силами благодійних організацій (фото 4). також в деяких кімнатах сімейного проживання розміщено власні пральні машини сімей ВПО. В будівлі на першому поверсі розташована кімната для прасування та сушіння білизни, яка використовується за потреби (фото 11).

Мешканцям при заселення видається комплект білизни від кастелянта, за потреби замінюється на новий.

Протипожежна безпека

У МТП наявні вогнегасники на поверхах. Також з'ясовано, що в гуртожитку не передбачене укриття, найближче приміщення такого призначення розташоване за 50 м від МТП на базі Зміївського професійного енергетичного ліцею. Окрім цього, в будівлі розміщено плани евакуації та є медична аптечка для надання першої домедичної допомоги.

Безбар'єрність

У МТП проживають особи, що належать до маломобільних груп населення, як на першому, так і на другому поверхах.

Біля будівлі облаштовується додатковий вхід із пандусом, роботи планується завершити до кінця 2025 року (фото 6). Також для потреб маломобільних мешканців наявні сидіння для проведення санітарних процедур (фото 9).

В санвузлах на першому та другому поверхах, що знаходяться на стадії ремонту, облаштовуються душові кабінки та туалети із поручнями для адаптації для осіб з порушенням роботи опорно-рухового апарату.

Умови в кімнатах

В МТП наявні декілька типів кімнат: великі загальні та сімейні. У сімейних кімнатах розміщено від 1 до 3 осіб (фото 5) які розселяють за ознакою сімейного споріднення або за ознакою статі. Кімнати мебльовані (ліжка, шафи, столи, стільці, тумби), оснащені замками на дверях. Загальні кімнати площею 60 м², в яких розміщено від 1 до 8 людей, розміщення за ознакою статі. В кімнатах сімейного типу мешканці розміщують власну побутову техніку – пральні машини та холодильники.

Станом на момент моніторингу проводиться ремонт покрівлі даху для покращення гідроізоляції будівлі.

Усі вікна приміщень будівлі МТП з дерев'яною рамою. У МТП пошкоджені вікна внаслідок вибухів під час обстрілів 2023 та 2024 років, що були неподалік МТП (фото 1, 10). Станом на момент моніторингу вікна досі не замінені.

В приміщеннях великого типу для проживання на 2 поверсі проходить етап ремонту.

Дозвілля

У гуртожитку є кімната для загальних зборів на 2 поверсі, однак наразі вона не використовується за призначенням, в зазначеному приміщенні складуються меблі. Наразі ці функції виконує загальний вестибюль на першому поверсі. Поруч з будівлею МТП є дитячий та спортивний майданчики, а також облаштовано бесідку для перебування мешканців на вулиці (фото 7,8).

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі МТП розміщено інформаційний стенд з необхідними номерами мобільних телефонів і адресами. Зв'язок із керівником МТП відбувається мобільним зв'язком, месенджерами, прийомом в кабінеті адміністрації.

Мешканці гуртожитку, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

Доступ до освіти

У гуртожитку проживає 1 дитина шкільного віку, яка навчається в дистанційному форматі в школі Слобожанської селищної громади, дитина забезпечена гаджетами та засобами для навчання

Працевлаштування

З'ясовано, що мешканці працездатного віку, які мешкають в МТП, знайшли роботу на території Слобожанської селищної та Зміївської міської громад.

Доступ до медицини (загальна інформація)

ВПО укладають декларації з сімейними лікарями в поліклініках Харкова або в місцевих громадах. Для консультування з сімейними лікарями мешканці МТП звертаються до найближчої районної поліклініки у місті Харків або відвідують медичні заклади за місцем попереднього проживання.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 6 мешканцями

Під час особистого спілкування з ВПО, що проживають у МТП, було з'ясовано їхні умови перебування та адаптацію в Слобожанській селищній громаді. Мешканці повідомляли про стурбованість щодо стану вікон в будівлі, адже невідомо, як люди, що проживають в МТП переживуть наступний опалювальний сезон.

Просвітницькі заходи проведено для **6 осіб**, роз'яснено порядок та можливості звернутись до Уповноваженого, порядок дій при порушенні договору на проживання в гуртожитку.

Виконання попередніх рекомендацій:

За результатами попереднього моніторингового відвідування, було надано наступні рекомендації:

- *опрацювати питання заміни пошкоджених вікон у житлових приміщеннях гуртожитку спільно з національними/міжнародними громадськими та благодійними організаціями* – рекомендація не виконана, станом на момент моніторингу залишаються незаміненими пошкоджені вікна житлових приміщень 2 поверху та сходових груп (фото 1, 10).
- *опрацювати питання можливості оновлення житлових і санітарно-гігієнічних приміщень гуртожитку спільно з національними/міжнародними громадськими та благодійними організаціями* – рекомендація виконується, протягом 2025 року за сприяння благодійних організацій проводяться ремонтні роботи душових та туалетних приміщень МТП, встановлені бойлери для подачі гарячої води
- *забезпечити реалізацію права на приватне життя в загальних кімнатах гуртожитку, встановивши ширми або перегородки для мешканців гуртожитку* рекомендація не виконана, до МТП не надходило ширм або перегородок для забезпечення приватності у великих загальних приміщеннях МТП.

Загальні потреби МТП:

- зі слів адміністрації є нагальна потреба у заміні пошкоджених вікон будівлі в приміщеннях другого поверху
- закупівля нової праски та прасувальної дошки в кімнату для прасування

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- замінити пошкоджені вікна у житлових приміщеннях МТП;
- встановити ширми або перегородки для мешканців МТП у великих приміщеннях для перебування до 8 осіб;
- забезпечити кімнату для прасування праскою та прасувальною дошкою для потреб мешканців МТП;
- облаштувати кімнату для відпочинку (дозвілля) в будівлі МТП.

**Головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Максим ЦВЕЛІХ

Додатки

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

